

ИНФОРМАТОР ЗА СТУДЕНТЕ

ПРЕДМЕТ: И15 - ПРАКТИЧАН РАД НА ОДЕЉЕЊИМА ХИРУРШКЕ КЛИНИКЕ

Овај изборни предмет се слуша у летњем семестру, са три часа предавања, три часа семинара и три часа вежби. Предмет носи 13 ЕСПБ.

Образовни циљ предмета

Оспособљавање студената за практичан рад са пацијентима хируршке клинике: узимање анамнезе, израда терапијског плана, саветовање пацијената и лекара.

Исходи образовања

Знања која ће студенти стећи:

- a. Најважнији терапијски проблеми:
  - a. Уринарни систем
    - i. Инсуфицијенција бубрега (акутна и хронична), гломерулонефритиси, пијелонефритис, интерстицијални нефритис, хидронефроза, бубрежна колика, хипертрофија простате, циститис, простатитис, уретритис, уролитијаза, инконтиненција, импотенција.
  - b. Гинекологија
    - i. Контрацепција, менопауза, менструални поремећаји, ендометриоза, хипертензија у трудноћи, превремени порођај, индукција порођаја, крварење после порођаја, генитални херпес, кондиломи, хламидијалне инфекције.
  - c. Онкологија
    - i. Карциноми плућа, дојке, колоне, простате, оваријума, утеруса, тумори мозга, мучнина и повраћање после примене цитостатика или зрачења, лечење бола.
  - d. Офталмологија и ОРЛ
    - i. Иридоциклитис, коњунктивитис, кератитис, глауком, примена лекова у око.

- ii. Отитис медиа, отитис екстерна, церуменски чеп, алергијски ринитис, вртоглавица, примена лекова у носне ходнике.
    - e. Хирургија, анестезија и интензивна нега
      - i. Припрема пацијента за операцију, тромбопрофилактика, надокнада течности, антибиотска профилактика, инфекција ране, акутни панкреатитис, упала жучне кесе, паралитички илеус, хемороиди, акутна исхемија екстремитета, постоперативно повраћање
    - f. Ургентна стања
      - i. Предозирање лекова, токсидроми, хипоксија, хиповолемија, апстиненцијални синдроми, сепса, олигурија, анафилакса.

Вештине које ће стећи студенти после савладавања програма:

1. Узимање фармаколошке анамнезе
2. Прикупљање информација о лековима које је пацијент користио (како о лековима које је добио на рецепт, тако и о лековима које је сам узимао)
3. Прикупљање информација о нежељеним дејствима лекова и комплијанси
4. Контрола рецепта
5. Граматички правилно писање рецепта
6. Правилан избор лека, дозе, пута примене, количине која се прописује
7. Вештина прерачунавања доза
8. Примена лекова
9. Примена поткожне, интрамускуларне, интравенске ињекције
10. Примена лека преко небулизатора
11. Примена лека преко инфузионе пумпе
12. Примена лека преко интравенске инфузије
13. Нежељена дејства лекова
14. Пријављивање нежељеног дејства

15. Процена каузалности нежељеног дејства

Ставови које ће стећи студенти после савладавања програма:

1. Рационалан приступ употреби лекова
  - a. Обавезно утврђивање дијагнозе пре почетка лечења
  - b. Избор лека на основу доказа из литературе и водича добре праксе
  - c. Прецизно дозирање лека и узимање у обзир свих потенцијалних интеракција
  - d. Примена лека тек пошто се одважу жељена и нежељена дејства
  - e. Постизање правог договора са пацијентом око терапије пре њене примене
2. Максималан опрез при примени лекова
  - a. Увек имати на уму да лекови могу имати озбиљна нежељена дејства, и примењивати их само када корист надилази ризик
  - b. Увек индивидуално прићи болеснику
  - c. Увек пратити жељене и нежељене ефекте лекова које смо прописали
3. Одговорно понашање према друштвеној заједници
  - a. Лекове треба прописивати рационално, само када је то неопходно
  - b. Не прописивати антибиотике, витамине и минерале без потребе
  - c. Лекове који се могу злоупотребити прописивати пажљиво, уз контролне мере
  - d. Придржавати се регистара лекова и водича добре праксе при прописивању
4. Свест о ограничениости сопственог знања о лековима
  - a. Када смо суочени са прописивањем лека о коме не знамо довољно, прво потражити поуздане информације о њему, па га прописати
5. Мислити на будућност
  - a. Схватити потребу сталног побољшања квалитета свог рада
  - b. Омогућити својим пацијентима да добију најбоље расположиво лечење

- c. Уводити нове лекове у праксу тек после њихове критичке евалуације
- d. Схватати да се подаци из клиничких студија не могу механички применити у пракси

Услови слушања наставе

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан на пету годину, десети семестар интегрисаних академских студија фармације.

Облици наставе

Настава се одржава кроз уводна предавања, семинаре и практичан рад на одељењима хирушке клинике.

Структура предмета

За сваког студента биће одређен један ментор, од наставника и сарадника Катедре за хирургију. Списак ментора ће бити формиран на седници Наставно-научног већа. У току практичне наставе студенти треба да савладају и стекну вештине наведене на почетку студијског програма, у делу који се односи на лекове за хирушке болести и поремећаје. Ментор има обавезу да студенте обучи тим вештинама. Сваке недеље, пре почетка вежби, ментор својим студентима држи уводна предавања и семинаре, који се односе на врсту пацијената са којима ће радити тог дана. На крају наставе ментор својим потписом оверава да је студент стекао наведене вештине.

Руководилац предмета: Доц. др Мирослав Стојадиновић

Предиспитне обавезе:

Студенти су у обавези да активно учествују у у решавању терапијских проблема конкретних пацијената хирушке клинике.

Начин полагања испита и оцењивања

Испит се полаже у писаној форми, као израда есеја на задату тему. Испит носи до 70 поена. Када ментор својим потписом овери да је студент овладао вештинама које се захтевају програмом, он уписује и

оцену активности студента на настави. Ова оцена носи до 30 поена у крајњој оцени.

Литература:

1. Beers MH. The Merck Manual of Medical Information, 2nd home edition, online version, 2004-5. Dostupno na veb-stranici: <http://www.merck.com/mmhe/index.html>

2. **Стевовић М Драгослав.** Хирургија за студенте и лекаре. Савремена администрација Београд, 2000.
3. **Вишњић Милан,** Хирургија, Ниш: Просвета, 2005.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА У ЗИМСКОМ СЕМЕСТРУ ШКОЛСКЕ 2012/2013					
ПРЕДМЕТ: И15- Практичан рад на одељењима хируршке клинике					
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
1	Предавање: Уринарне инфекције. Уринарне опструкције и уролитијаза. Обољења простате.	3	доц. др Мирослав Стојадиновић	18.02.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиници
1	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу урологија	3	доц. др Мирослав Стојадиновић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 1, 26.02.2013. 08.30-11.00 група 2, 05.03.2013. 08.30-11.00 група 3. 12.03.2013. 08.30-11.00 група 4, 19.03.2013 08.30-11.00 група 5.	Клинички центар, Урологија
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
2	Предавање: Акутна бубрежна инсуфицијенција. Хронична бубрежна инсуфицијенција. Дијализа.	3	доц. др Дејан Петровић	25.02.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиници
2	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу нефрологија	3	доц. др Дејан Петровић	19.02.2013. 08.30-11.00	Клинички центар, Нефрологија

				<p>група 2, 26.02.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 3, 05.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 4, 12.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 5, 19.03.2013 08.30-11.00</p> <p>група 6, 26.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 7, 02.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 8, 09.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 9, 16.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 1.</p>	
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
3	Предавање: Хормонска терапија у гинекологији. Примена лекова у трудноћи. Компликације трудноће и порођаја.	3	проф.др Јанко Ђурић	04.03.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
3	Вежбе: Практичан рад са болесницама на одељењу гинекологија	1	проф.др Јанко Ђурић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 3, 26.02.2013. 08.30-11.00 група 4,	Клинички центар, Гинекологија и Акушерство

				05. 03.2013. 08.30-11.00 група 5.	
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
4	Предавање: Порођај и бабиње. Гениталне инфекције. Неplодност.	3	доц. др Александра Димитријевић	11.03.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиници
4	Вежбе: Практичан рад са болесницама и бабињама на одељењу акушерства	3	доц. др Александра Димитријевић	05.03.2013. 08.30-11.00 група 6, 12.03.2013. 08.30-11.00 група 7, 19.03.2013 08.30-11.00 група 8, 26.03.2013. 08.30-11.00 група 9, 02.04.2013. 08.30-11.00 група 1, 09.04.2013. 08.30-11.00 група 2, 16.04.2013. 08.30-11.00 група 3.	Клинички центар, Гинекологија и Акушерство
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
5	Предавање: Малигне болести. Супортивна терапија и ургентна стања у онкологији. Онколошко лечење	3	сар. Александар Даговић	18.03.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиници
5	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу онкологије	3	сар. Александар Даговић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 5,	Клинички центар, Онкологија

				26.02.2013. 08.30-11.00 група 6, 05.03.2013. 08.30-11.00 група 7, 12.03.2013. 08.30-11.00 група 8, 19.03.2013 08.30-11.00 група 9, 26.03.2013. 08.30-11.00 група 1, 02.04.2013. 08.30-11.00 група 2, 09.04.2013. 08.30-11.00 група 3, 16.04.2012. 08.30-11.00 група 4.	
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
6	Предавање: Акутни запаљенски синдроми ока. Глауком. Акутна и хронична запаљења спољашњег слушног ходника, средњег ува и горњих дисајних путева. Вртоглавице. Оштећење слуха.	1 2	Проф. др Мирјана Петровић проф.др Љубица Живић	25.03.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
6	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу офталмологије и оториноларингологије	3	проф.др Љубица Живић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 6, 26.02.2013. 08.30-11.00	Клинички центар, Оториноларингол огија

				<p>група 7, 05.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 8, 12.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 9, 19.03.2013 08.30-11.00</p> <p>група 1, 26.03.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 2, 02.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 3, 09.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 4, 16.04.2013. 08.30-11.00</p> <p>група 5.</p>	
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
7	Предавање: Антисепса. Хируршке инфекције. Сепса. Болничке инфекције. Исхрана хируршких болесника.	3	проф.др Зоран Матовић	01.04.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
7	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	проф.др Зоран Матовић	19.02.2013. 08.30-11.00	Клинички центар, Хируршка клиними
				група 7, 26.02.2013. 08.30-11.00	
				група 8, 05.03.2013. 08.30-11.00	

				група 9, 12.03.2013. 08.30-11.00 група 1, 19.03.2013 08.30-11.00 група 2.	
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
8	Предавање: Улкус желуца и улкусна болест дуоденума. Крварење из дигестивног тракта.	3	проф.др Зоран Матовић	08.04.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
8	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	проф.др Зоран Матовић		Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
9	Предавање: Болести жучне кесе и жучних путева. Панкреатитис акутни и хронични.	3	проф.др Драган Чановић	15.04.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
9	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	проф.др Драган Чановић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 8, 26.02.2013. 08.30-11.00 група 9, 05.03.2013. 08.30-11.00 група 1, 12.03.2013. 08.30-11.00 група 2, 19.03.2013 08.30-11.00 група 3.	Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе

10	Предавање: Крварење, трансфузија. Поремећаји хемостазе у хирургији. Преоперативна припрема.	3	проф.др Драган Чановић	22.04.2012. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
10	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	доц. др Слободан Милисављевић		Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
11	Предавање: Инфламаторне болести црева. Хирургија аноректума. Паралитички илеус.	3	доц.др Дракче Радовановић	13.05.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
11	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	доц.др Дракче Радовановић	19.02.2013. 08.30-11.00 група 9, 26.02.2013. 08.30-11.00 група 1, 05.03.2013. 08.30-11.00 група 2, 12.03.2013. 08.30-11.00 група 3, 19.03.2013 08.30-11.00 група 4.	Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
12	Предавање: Хирургија ендокриних жлезда. Штитаста жлезда. Паратироидна жлезда. Ендокрини панкреас. Надбубрежне жлезде. Неурохирургија. Медикаментозна терапија.	2 1	доц.др Дракче Радовановић доц.др.Раде Николић	20.05.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
12	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	доц.др Дракче Радовановић		Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе

13	Предавање: Специфичност фармакотерапије у дечјој хирургији. Специфичност фармакотерапије у ортопедији. Обољења периферних артерија и вена.	3	проф.др Драган Ђоковић проф.др Бранко Ристић доц.др. Славчо Тончев	27.05.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
13	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу хируршке клинике	3	проф.др Драган Ђоковић	23.04.2013. 08.30-11.00 група 2, 14.05.2013. 08.30-11.00 група 3, 21.05.2013. 08.30-11.00 група 4, 28.05.2013. 08.30-11.00 група 5, 04.06.2013 08.30-11.00 група 6.	Клинички центар, Хируршка клиника
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
14	Предавање: Анестезија и реанимација. Локални и општи анестетици. Бол. Терапија акутног и постоперативног бола. Терапија хроничног бола.	2 1	проф.др Јасна Јевђић доц.др Татјана Вуловић	03.06.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
14	Вежбе: Практичан рад са болесницима на одељењу интензивне терапије	3	проф.др Јасна Јевђић	28.05.2013. 08.30-11.00 група 6, 04.06.2013. 08.30-11.00 група 7.	Клинички центар, Одељење интензивне терапије
Недеља	Тематска јединица	Бр. часова	Наставник	Датум и време	Место наставе
15	Предавање: Шок. Губитак течности и електролита. Ургентна стања. Акутна тровања. Апстиненцијални синдроми. Анафилакса.	1 2	доц.др Татјана Вуловић спец.др Весна Стојановић	10.06.2013. 15.30-18.00	Клинички центар, сала на Интерној клиними
15	Вежбе: Практичан рад са болесницима на	3	доц.др Татјана Вуловић	23.04.2013.	Клинички центар,

	одељењу ургентног центра.				08.30-11.00 група 4, 14.05.2013. 08.30-11.00 група 5, 21.05.2013. 08.30-11.00 група 6.	Ургентни центар
--	---------------------------	--	--	--	---	-----------------

Додатна табела вежби 2013 година предмет: И15 – практичан рад на одељењима хирушке клинике

Наставник/сарадник	Место	Датум, група														
		19.2.	26.2.	5.3.	12.3.	19.3.	26.3.	2.4.	9.4.	16.4.	23.4.	14.5.	21.5.	28.5.	4.6.	11.6.
Доц.др Мирослав Стојадиновић	Клинички центар, Нефрологија	1	2	3	4	5										
Др.Бојан Стојановић	Клинички центар, Хируршка клиника						6	7	8	9	1	2	3	4	5	
Доц.др Дејан Петровић	Клинички центар, Урологија	2	3	4	5	6	7	8	9	1						
Проф. др Јанко Ђурић	Клинички центар, Гинекологија и Акушерство	3	4	5												
Др. Петар Арсенијевић	Клинички центар, Гинекологија и Акушерство	4	5		6	7	8	9	1	2						
Доц.др Александра Димитријевић	Клинички центар, Гинекологија и Акушерство			6	7	8	9	1	2	3						
Др. Александар Даговић	Клинички центар, Онкологија	5	6	7	8	9	1	2	3	4						
Проф. др Љубица Живић	Клинички центар, Оториноларингологија	6	7	8	9	1	2	3	4	5						
Проф.др Зоран Матовић	Клинички центар, Хируршка клиника	7	8	9	1	2										
Др.Марко Петровић	Клинички центар, Хируршка клиника						3	4	5	6	7	8				

Проф.др Драган Чановић	Клинички центар, Хируршка клиника	8	9	1	2	3										
Др.Марко Спасић	Клинички центар, Хируршка клиника						4	5	6	7	8	9				
Доц. др Драгче Радовановић	Клинички центар, Хируршка клиника	9	1	2	3	4										
Др.Милош Арсенијевић	Клинички центар, Хируршка клиника						5	6	7	8	9	1				
Проф.др Драган Ђоковић	Клинички центар, Хируршка клиника										2	3	4	5	6	
Др. Данијела Јовановић	Клинички центар, Ургентни центар										3	4	5	7	8	9
Проф.др Јасна Јевђић	Клинички центар, Ургентни центар													6	7	
Доц.др Тања Вуловић	Клинички центар, Ургентни центар										4	5	6			
Проф.др Мирјана Петровић	Клинички центар, Офталмологија										5	6	7			
Проф.др.Слободан Милисављевић	Клинички центар, Хируршка клиника													8	9	1
Проф.др.Бранко Ристић	Клинички центар, Ортопедија										6	7	8			
Доц.др.Раде Николић	Клинички центар, Хируршка клиника													9	1	2
Доц.др. Славчо Тончев	Клинички центар, Хируршка клиника															6
Др.Весна Стојановић	Клинички центар, Ургентни центар															7
Др.Александар Матић	Клинички центар, Ортопедија															8
Др. Иван Радосављевић	Клинички центар, Хируршка клиника												9	1	2	3
Др. Дејан Лазић	Клинички центар, Хируршка клиника												1	2	3	4
Др.Милан Пауновић	Клинички центар, Хируршка клиника												2	3	4	5

Вежбе се одржавају на матичном одељењу/клиници наставника у термину 08.30-11.00 уторком.

Алтернативни термини (у истој недељи): четвртак 08.30-11.00 или 16.00-18.30.

Семинарске радове треба послати у електронској форми пре испитног рока на адресу midinac@eunet.rs и у писаној форми у време испитног рока.

Контакт телефон руководиоца предмета: 064 173 28 54